

Leerkrachthandleiding

M5

Fictie

Les 1 - 5 : 'Mortina'

Inhoudsopgave

Overzicht 'Mortina'	5
OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 1-5.....	6
Les 1.....	8
Les 2.....	12
Les 3.....	16
Les 4.....	18
Les 5.....	22
Antwoorden bij de verhaalkaart	25
Antwoorden kopieerbladen	29
Antwoorden toets	31
Kopieerbladen	33

Overzicht 'Mortina'

Les	1-5
Woorden van de week	de zweem het detail de zombie de albino bewonderen een kreet slaken briljant zich ontfermen over de laatste hand aan iets leggen (uitdr.) voortschrijden klassiek dommelen
Begrijpend lezen	- Bepalen van een thema van een tekst en eigen kennis hierover activeren (voorspellen). - Uitleggen waarom bepaalde sleutelwoorden wel of niet belangrijk zijn voor het verhaal (samenvatten → verhaalkaart).
Facultatief: Technisch lezen op woordniveau	Woordcategorie: Leenwoorden
Toetsopdrachten*	Begrijpend lezen: 3 meerkeuzevragen, 1 open vraag Woordenschat: 4 meerkeuzevragen, 1 open vraag
Schrijfofdracht	Verhaal: De leerlingen kunnen een griezelverhaal schrijven en door middel van een dobbelspel de verhaalonderdelen bepalen.

***Toets:** Op de vierde dag wordt de toets afgenomen. De toets kent twee onderdelen: begrijpend lezen en woordenschat. De leerlingen maken de toets individueel en de toets wordt daarna gelijk nabesproken. Als meerdere leerlingen het verkeerde antwoord gekozen hebben, is het van belang om de denkstappen nog eens hardop voor te doen en in de week erna extra aandacht aan te besteden via modeling.

OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 1-5

'Mortina' - Barbara Cantini

Mortina is een doodgewoon meisje. Nou ja, ze is wel een klein beetje anders dan anderen. Mortina is namelijk een zombiemeisje. Ja, dat is even schrikken. Maar verder is Mortina echt heel alledaags. Ze woont heel doorsnee – in een betoverde villa, met een albinowindhond en spoken en pratende hoofden zonder lichaam. En ze wil doodnormaal niets liever dan een stel gewóne vrienden om mee te spelen

De lesdoelen van les 1 - 5:

'Mortina' - Barbara Cantini	
Technisch en vloeiend lezen:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen hebben plezier tijdens het lezen. - De leerlingen kunnen de tekst in grote lijnen weergeven. - De leerlingen lezen zonder fouten en haperingen, met expressie en gebruikmakend van leestekens.
Opdrachten	
Woordenschat:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen verbreden en verdiepen hun woordkennis. - De leerlingen hanteren strategieën voor het afleiden van woordbetekenissen en het onthouden van woorden. - De leerlingen kennen de betekenis van de woorden van de week en kunnen deze woorden verduidelijken a.d.h.v. woordwebben.
Begrijpend lezen:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen voorspellen in wat voor soort boek ze gaan lezen. - De leerlingen kunnen een stuk tekst samenvatten door de belangrijkste sleutelwoorden/zinnen uit het verhaal benoemen.
Woordcategorie: (facultatief)	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen leenwoorden correct en vloeiend lezen.
Schrijven/taalverzorging:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen griezelverhaal schrijven.

Vorbereiding (voorafgaand aan les 1 - 5):

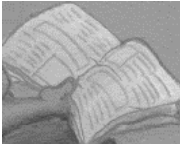
- Leg de teambakken klaar met boeken, werkschriften, spiekbrieven, ABCD blad met wasknijper per leerling, voldoende kopieën van teamwoordbonnen en een kopie van de teamlijst.*
- Zet het digibordschema 'Mortina'* klaar (les 1-5).
- Hang de woordmuur op.
- Leg het kopieerblad woordenschat* klaar (les 3).
- Leg de toetsboekjes klaar (les 4).
- Leg per team twee dobbelstenen klaar (les 5).
- Leg per team 2x het kopieerblad schrijfopdracht netversie* klaar (les 5).

Facultatief:

- Leg voldoende Tips & Tops* klaar (les 4).
- Leg het registratieformulier vloeiend lezen* klaar.

* Zie site: <http://successforall-nederland.nl>

Les	Woorden van de week	Betekenis
1.	de zweem	<i>Een klein beetje van iets.</i>
1.	het detail	<i>Een klein onderdeel van een geheel.</i>
1.	de zombie	<i>Een door magie uit de dood teruggebracht persoon.</i>
1.	de albino	<i>Een mens of dier die kleur in huid en haar mist. Ze hebben een bleke huid, wit haar en rode ogen.</i>
2.	bewonderen	<i>Iemand of iets bekijken en het erg knap, goed of mooi vinden.</i>
2.	een kreet slaken	<i>Een hard geluid maken met je stem.</i>
2.	briljant	<i>Heel erg slim.</i>
2.	zich ontfermen over	<i>Uit medelijden iemand die in nood is verzorgen of helpen.</i>
3.	de laatste hand aan iets leggen (uitdr.)	<i>Iets afmaken.</i>
3.	voortschrijden	<i>Langzaam verdergaan.</i>
3.	klassiek	<i>Als iets niet modern is, maar wel mooi of goed wordt gevonden.</i>
3.	dommelen	<i>Licht slapen, waarbij je steeds even wakker wordt.</i>



Les 1

- Samenwerk-vaardigheid:** - Door de teams te bepalen.
- Lesdoel:** - De leerlingen kunnen voorspellen in wat voor soort boek ze gaan lezen.
- De leerlingen kunnen een deel van de tekst samenvatten door de belangrijkste sleutelwoorden/zinnen uit het verhaal benoemen.
- Materialen:** - 'Mortina', blz. 'Mortina is geen...' t/m '...villa verlaten is.'
- werkschrift, woorden van de week, klaaropdracht les 1
- woordmuur
- groepsvormingsactiviteit naar keuze
- spiekbrieven 'samenvatten'

INTRODUCTIE

///
tip

- 1. Samenwerkvaardigheid.** "Vandaag gaan we lezen in het boek 'Mortina', maar eerst gaan we een samenwerkvaardigheid bepalen voor deze week. Kijk maar eens op de poster 'Samenwerkvaardigheden'. Welke samenwerkvaardigheid kiezen we voor deze week?"
- Lees eventueel de vaardigheden en het bijbehorende gedrag voor. Geef de leerlingen tijd om te overleggen en antwoord te geven. Waardeer goede samenwerking met punten.** *De leerlingen kunnen een samenwerkvaardigheid kiezen voor de hele groep of alleen voor hun eigen team. Zet de vaardigheid op het bord of (in het geval van teamdoelen) op de teamlijsten.*
- 2. Vooruitblik.** "We gaan deze week hier (noem de vaardigheid) vooral op letten. We gaan ook weer aan de slag met verhelderen. Maar eerst gaan we kijken naar de woorden van de week."

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen vertellen wat ze van de eerste vier woorden weten of waar ze de woorden mee associëren.

tijd
klaar

- 1. Lees alle woorden van de week voor en lees daarna de woorden hardop met de groep.**
- 2. De leerlingen schrijven de woorden van de week en de eerste drie woorden van de bladzijde in het werkschrift.**

10 minuten
klaaropdracht les 1

GH

///

- 3. Woorden van de week.** "Vandaag gaan we kijken wat we van de eerste vier woorden weten. Het eerste woord van de week is 'de zweem'. Als ik naar het woord kijk dan weet ik niet wat het woord betekent. Ik gaf mijn oma ooit eens een bos tulpen. En toen zei oma dat ze de witte tulpen met een zweem van roze zo mooi vond. Wat zal 'de zweem' dan betekenen? Denk zelf even na en overleg daarna met je maatje/team hoe je uit kunt leggen wat 'de zweem' betekent." **Geef de leerlingen de mogelijkheid om eerst zelf na te denken en daarna uit te wisselen met het maatje/team. Geef via het trekken van een lollystokje een beurt. Waardeer actief luistergedrag met punten voor het team.** "Ik schrijf dit achter het woord op de woordmuur. Nu de andere woorden: 'het detail', 'de zombie' en 'de albino'. Bespreek met je maatje/team wat je weet van deze woorden. Luister actief naar de ander zodat je goed hoort wat je maatje/teamlid zegt, want straks geef ik een beurt en dan moet jij misschien vertellen wat jullie besproken hebben." **Geef tijd voor overleg over (één van) de woorden en bepaal via het trekken van een lollystokje/nummer wie een beurt krijgt. Waardeer (ook bij een fout antwoord) het actief luistergedrag en leg uit dat het team daarom de punten krijgt. Noteer de suggesties op de woordmuur.**

GH

///
→

“De rest van de week is jullie opdracht om de betekenis van elk woord in een goede zin onder de woorden op te schrijven in het werkschrift. Dit kun je doen als je klaar bent met je werk. In de laatste les van deze week gaan we de woordenlijst inleveren. Zorg ervoor dat iedereen deze lijst af heeft, want jullie kunnen hier punten mee verdienen.”

4. Modeling. Doe de denkstappen even kort voor als meerdere leerlingen deze vraag niet kunnen beantwoorden.

VOORSPellen: Nieuw Boek

Doel: De leerlingen kunnen voorspellen in wat voor soort boek ze gaan lezen.

- DDU** **1. Uitleg.** “Vandaag gaan we beginnen aan een nieuw boek ‘Mortina’. Dit boek is geschreven en geïllustreerd door Barbara Cantini, ze komt uit Italië. Bekijk de kaft en de binnenkant van het boek eens. Wat voor soort boek is dit?” **DDU. Geef de leerlingen de tijd om na te denken en uit te wisselen. Geef een aantal leerlingen de beurt.** “Dit is een prentenboek. Er staan heel veel tekeningen in maar veel minder tekst dan in een normaal leesboek. De schrijver van het boek wil ons een griezelverhaal vertellen, dat kun je duidelijk zien aan de tekeningen. Welke aanwijzingen kun je op de voor- en achterkant vinden dat dit geen eng griezelverhaal is? Denk zelf eerst even na en overleg daarna met je team welke aanwijzingen je gevonden hebt.”
- tijd** **2. Opdracht. Laat de leerlingen met elkaar overleggen en komen tot een teamantwoord.**
5 minuten
- GH** **3. Uitwisselen met de groep. Kies een nummer voor de beurt. Laat degene kort het teamantwoord weergeven. Stimuleer het geven van een compleet antwoord.**
- ///** “De eerste aanwijzing staat op de voorkant. Onder de titel ‘Mortina’ staat: ‘Een verhaal om je dood te lachen.’ Je doodlachen betekent niet dat je echt doodgaat van het lachen, maar dat je ergens heel erg hard om moet lachen. Het is dus een grappig griezelverhaal. Op de achterkant staat in het stukje onderaan dat het verhaal gaat over ‘een alleraardigst zombiemeisje’. Dit is ook een aanwijzing dat Mortina geen eng zombiemeisje is. Ook de tekening op de voorkant ziet er eerder lief dan griezelig uit.”

SAMENVATTEN: VERHAALKAART

Doel: De leerlingen kunnen een deel van de tekst samenvatten door de belangrijkste sleutelwoorden/zinnen uit het verhaal benoemen.

- DDU** **1. Uitleg.** “Vandaag gaan we een stuk tekst samenvatten. In dit boek staan veel tekeningen en korte stukken tekst. Bij de tekeningen staan ook veel losse zinnen. Hierdoor is het soms best lastig om het verhaal goed samen te vatten. Waarom is het kunnen samenvatten zo belangrijk?” **DDU. Geef de leerlingen de tijd om na te denken en te overleggen met hun maatje. Geef een leerling de beurt.** “Met samenvatten gaan we op zoek naar de belangrijkste woorden en zinnen uit de tekst. Zo kun je een tekst goed navertellen en laat je zien dat je de tekst goed hebt begrepen. Bij het samenvatten gebruiken we een hulpmiddel. Weten jullie nog welk hulpmiddel je kunt gebruiken bij het samenvatten van een verhaal?”
- DDU** **DDU. Geef de leerlingen de tijd om na te denken en te overleggen met hun maatje. Geef een leerling de beurt.** “Bij het samenvatten van een verhaal kunnen we een verhaalkaart gebruiken. Kijk maar eens naar het bord.” **Laat de verhaalkaart van E4/M5 zien op het digibord (website Success for All/algemene materialen/verhaalkaart-met wat).** “Op de verhaalkaart komen allemaal aanwijzingen die belangrijk zijn voor het verhaal. Over wie gaat het, waar gebeurt het, hoe begint de tekst die je hebt gelezen en hoe loopt het af. Als je al deze onderdelen bij elkaar neemt, heb je het verhaal samengevat. Ieder team krijgt een ander onderdeel van de verhaalkaart om te beantwoorden.
- 2. Modeling.** “Ik doe het even voor. Stel dat mijn team het onderdeel ‘Wie?’ heeft gekregen. Dan ga ik tijdens het lezen goed opletten wie er allemaal in het verhaal voorkomen.” **Lees de bladzijde ‘En dan is er nog haar trouwe vriend Rouw...’ voor.** “Op deze bladzijde worden meerdere personen genoemd. Op welke namen moet ik een memo plakken die bij het onderdeel ‘Wie?’ horen? Ik plak een memo op de woorden: Rouw, Mortina en de kinderen van het dorp. Bij het plaatje van de spiegel zie ik ook het woord Overgrootouders

staan. De Overgrootouders zijn personen, maar ik plak geen memo omdat ze niet genoemd worden in de tekst. Het woord Overgrootouders verduidelijkt alleen welke mensen er op de foto staan. Elke keer als je een nieuw persoon tegenkomt die belangrijk is voor het verhaal, plak je daar een memo op. Tijdens het lezen ontdek je straks een probleem van Mortina, maar de oplossing lees je vandaag nog niet. Het onderdeel 'Oplossing?' op de verhaalkaart kun je vandaag niet invullen dus dit onderdeel slaan we over. In de volgende les lezen we verder en bekijken we of we de oplossing dan wel hebben gelezen en kunnen invullen op de verhaalkaart. Eerst ga je zelfstandig lezen en memo's plakken. Daarna ga je met je maatje de memo's vergelijken en samen met je team bedenken je een compleet antwoord bij het onderdeel van de verhaalkaart. Schrijf het antwoord ook op de verhaalkaart.

Verdeel de overige onderdelen van de verhaalkaart behalve het onderdeel 'Oplossing?'.

3. Zelfstandig lezen en memo's plakken: 'Mortina is geen...' t/m '...villa verlaten is.'

tijd 10 minuten
klaar werkschrift, klaaropdracht les 1/woordbon

4. Maatjeswerk: memo's vergelijken en bespreken.

tijd 10 minuten
klaar duolezen met nadruk op vloeiend lezen: 'Mortina is geen...' t/m '...villa verlaten is.'
GH

5. Opdracht. Laat de leerlingen met elkaar overleggen en komen tot een teamantwoord.

6. Uitwisselen met de groep. Kies een nummer voor de beurt. Laat degene kort het teamantwoord weergeven. Stimuleer het geven van een compleet antwoord.

7. Samenvatten team/groep. Schrijf de antwoorden mee op het digibord. Als ieder team een antwoord heeft gegeven, vat dan de hele tekst kort samen.

tip *Zie handleiding: 'Antwoorden bij de verhaalkaart'.*

/// **Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.**

tip *Loop tijdens het samenwerken rond en observeer of de maatjes/teams goed overleggen volgens de samenwerkingvaardigheid van de week. Kijk of leerlingen de strategieën inzetten.*

/// *Gebruik deze observaties bij het geven van punten.*

AFRONDING

Doel: De leerlingen kunnen de woorden op verschillende manieren uitleggen zodat ze de woorden en hun betekenissen kunnen onthouden.

DDU **1. Voorspelling.** "Aan het begin van de les heb je een voorspelling gedaan over de soort tekst en over het thema. Nu heb je al een stuk gelezen. Wat is het grappigste wat je hebt gelezen of gezien?" **DDU. Geef leerlingen tijd om na te denken en geef een aantal leerlingen de beurt.**

GH **2. Woorden van de week.** "We hebben op de woordmuur geschreven wat we van de eerste vier woorden weten. Als het goed is weten we nu na het lezen en verhelderen wat de woorden betekenen. Elk team krijgt zo van mij één woord van de week. Dat woord gaan jullie uitleggen aan de groep. Terwijl jullie dat doen gaat de groep raden om welk woord het gaat. Het uitleggen mag op vier verschillende manieren: 1. tekenen van het woord, 2. uitbeelden van het woord, 3. woordweb, 4. laten raden door het geven van tips (heeft te maken met, het tegenovergestelde is, je hebt het nodig bij, enz..)." **Geef elk team een woord van de week (of laat elk team een woord kiezen), geef tijd voor overleg en laat elk team een woord presenteren, de andere teams schrijven het antwoord op een kladblaadje. Nadat alle teams hun woord gepresenteerd hebben, worden de antwoorden besproken.**

/// **Waardeer een goed teamantwoord en een goede presentatie van het woord met punten.**

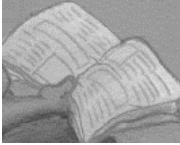
facultatief **Bespreek de teamwoordbonnen en bepaal de punten (of bij afronding les 5).**

terugblik - samenwerkingvaardigheid

- woorden van de week
- voorspellen
- lezen en samenvatten
- punten en feedback (vier goede resultaten met een yell)

vooruitblik - woorden van de week
 - lezen en samenvatten

tip **Speel een Braingame naar keuze**



Les 2

Lesdoel: - De leerlingen kunnen een deel van de tekst samenvatten door de belangrijkste sleutelwoorden/zinnen uit het verhaal benoemen.

Materialen: - 'Mortina', blz. 'Op een zomerochtend...' t/m 'Klaarmaken en wegwezen!'
- werkschrift klaaropdracht les 2
- spiekbrief 'samenvatten'

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - samenwerkvaardigheid
- woorden van de week
- voorspellen
- lezen en samenvatten

vooruitblik - woorden van de week
- lezen en samenvatten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen vertellen wat ze van de woorden 5 t/m 8 weten of waar ze de woorden mee associëren.

1. Lees de woorden voor en lees daarna de woorden hardop met de groep.

2. Woorden van de week. "Elke dag helpen we elkaar om woorden te verhelderen. Vandaag gaan we kijken naar de woorden 5 t/m 8. Deze woorden staan in de tekst van vandaag. Wat weten we al van de woorden? Misschien ken je een deel van het woord, misschien weet je waar het woord mee te maken heeft, of misschien ken je zelfs de betekenis. Bespreek (één van) de woorden 5 t/m 8 en denk eraan dat alle teamleden straks moeten kunnen uitleggen wat jullie met elkaar weten over (één van) de vier woorden van vandaag." **Geef tijd voor overleg en geef daarna een teamlid de beurt. Dat teamlid vertelt wat het team bedacht heeft bij de woorden en deze 'hints' worden genoteerd achter de woorden op de woordmuur. Waardeer een goede samenwerking met punten.**

GH "We weten nu al meer over de vier woorden van vandaag. Deze woorden komen in de tekst voor die we straks gaan lezen. De hints op de woordmuur gaan je helpen bij het verhelderen van de woorden."

→

///

3. Modeling. Als meerdere leerlingen de vraag naar betekenis niet kunnen beantwoorden, doe het dan nog even kort voor.

4. Woordenlijst/bonnen. "Samen met je team overleg je welk woord van vandaag het woord is dat jullie gaan gebruiken voor een teambon. Stop deze hierna in de schatkist."

SAMENVATTEN: VERHAALKAART

Doel: De leerlingen kunnen een deel van de tekst samenvatten door de belangrijkste sleutelwoorden/zinnen uit het verhaal benoemen.

1. Uitleg. "Vandaag gaan we net als in de vorige les een stuk tekst samenvatten. Met samenvatten gaan we op zoek naar de belangrijkste woorden en zinnen uit de tekst. Zo kun je een tekst goed navertellen. Een stuk tekst samenvatten is best lastig. Een verhaalkaart is een goed hulpmiddel bij het samenvatten van een verhalende tekst."

Laat de verhaalkaart van E4/M5 zien op het digibord (website Success for All/algemene materialen/verhaalkaart-met wat). "Op de verhaalkaart komen allemaal aanwijzingen die belangrijk zijn voor het verhaal. Over wie gaat het, waar gebeurt het, hoe begint de tekst die je hebt gelezen en hoe loopt het af. Als je al deze onderdelen bij elkaar neemt, heb je het verhaal samengevat. Ieder team krijgt een ander onderdeel van de verhaalkaart om te beantwoorden. In de vorige les zijn we het eerste probleem van Mortina tegengekomen.

DDU	Welk probleem was dat en wat was de oplossing?" DDU. Geef de leerlingen de tijd om na te denken en te overleggen met hun maatje. Geef een leerling de beurt. "In de vorige les hebben we <u>niet</u> kunnen lezen wat Mortina heeft bedacht zodat ze met de kinderen van het dorp kan spelen en vrienden kan maken. Tijdens het lezen vind je straks wel de oplossing voor dit probleem. Schrijf deze oplossing in je werkschrift op de verhaalkaart van les 1. Er komt ook weer een nieuw probleem bij voor Mortina. Het nieuwe probleem en de oplossing schrijf je op de verhaalkaart van deze les. Aan het eind van de les bespreken we de beide oplossingen. Je gaat nu eerst zelf op zoek naar de aanwijzingen voor de nieuwe verhaalkaart door tijdens het lezen memo's te plakken. Hierna bespreek je de memo's met je maatje en samen met je team bedenkt je een compleet antwoord bij het onderdeel van de verhaalkaart. Schrijf het antwoord ook op de verhaalkaart." Verdeel de onderdelen van de verhaalkaart.
NB	<i>Het kan voorkomen dat de tekst op sommige onderdelen geen antwoord biedt. Geef aan - nadat de kinderen tot deze conclusie zijn gekomen- dat ze zelf een passend antwoord mogen verzinnen.</i> 2. Zelfstandig lezen en memo's plakken: 'Op een zomerochtend...' t/m 'Klaarmaken en wegwezen!'
tijd klaar	<u>10 minuten</u> klaaropdracht les 2
tijd klaar	3. Maatjeswerk: memo's vergelijken en bespreken. <u>10 minuten</u> duolezen: 'Op een zomerochtend...' t/m 'Klaarmaken en wegwezen!'
GH	4. Opdracht. Laat de leerlingen met elkaar overleggen en komen tot een teamantwoord. 5. Uitwisselen met de groep. Bespreek eerst het onderdeel 'Oplossing?' van de verhaalkaart van les 1 en ga daarna verder met de verhaalkaart van deze les. Kies een nummer voor de beurt. Laat degene kort het teamantwoord weergeven. Stimuleer het geven van een compleet antwoord.
/// tip	<i>Vraag af en toe even na aan een ander teamlid of dit echt het teamantwoord is.</i>
tip	6. Samenvatten team/groep. Schrijf de antwoorden mee op het digibord. Als ieder team een antwoord heeft gegeven, vat dan de hele tekst kort samen. <i>Zie handleiding: 'Antwoorden bij de verhaalkaart'. Als de leerlingen nog veel moeite hebben met het vinden van de juiste aanwijzingen, model het dan nogmaals.</i>
///	Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

Doel: De leerlingen kunnen de woorden op verschillende manieren uitleggen zodat ze de woorden en hun betekenissen kunnen onthouden.

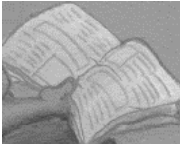
	1. Woorden van de week. "We hebben op de woordmuur geschreven wat we van de woorden 5 t/m 8 weten. Als het goed is weten we nu na het lezen en verhelderen wat de woorden betekenen. Elk team krijgt zo van mij één woord van de week. Dat woord gaan jullie uitleggen aan de groep. Terwijl jullie dat doen gaat de groep raden om welk woord het gaat. Het uitleggen mag op vier verschillende manieren: 1. tekenen van het woord, 2. uitbeelden van het woord, 3. woordweb, 4. laten raden door het geven van tips (heeft te maken met, het tegenovergestelde is, je hebt het nodig bij, enz..)."
GH	Geef elk team een woord van de week (of laat elk team een woord kiezen), geef tijd voor overleg en laat elk team een woord presenteren, de andere teams schrijven het antwoord op een kladblaadje. Nadat alle teams hun woord gepresenteerd hebben, worden de antwoorden besproken.
///	Waardeer een goed teamantwoord en een goede presentatie van het woord met punten.
facultatief	Bespreek de teamwoordbonnen en bepaal de punten (of bij afronding les 5).

terugblik

- woorden van de week
 - lezen en samenvatten
 - punten en feedback
- (vier goede resultaten met een yell)

voorblik

- woorden van de week
- (kopieerblad 'woordwebben')
- lezen en samenvatten



Les 3

Lesdoel: - De leerlingen kunnen een deel van de tekst samenvatten door de belangrijkste sleutelwoorden/zinnen uit het verhaal benoemen.

Materialen: - 'Mortina', blz. 'In het dorp...' t/m '...een feloranje draad.'
- werkschrift, klaaropdracht les 3
- spiekbrieven 'samenvatten'
- per team een kopie van de verhaalkaart
- kopieerblad week 3, 'woordwebben'

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - woorden van de week
- lezen en samenvatten
vooruitblik - woorden van de week (kopieerblad 'woordwebben')
- lezen en samenvatten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen vertellen wat ze van de laatste vier woorden weten of waar ze de woorden mee associëren.

GH
→
///

1. Laat de leerlingen de woorden zachtjes in hun hoofd lezen en lees ze daarna nog eens in koor.
2. **Woorden van de week.** "Bespreek de laatste vier woorden en bedenk wat je samen al van de woorden weet. Denk eraan dat alle teamleden straks moeten kunnen uitleggen wat jullie met elkaar weten over de vier woorden van vandaag." **Geef tijd voor overleg en geef daarna een teamlid de beurt. Dat teamlid vertelt wat het team bedacht heeft bij de woorden en deze 'hints' worden genoteerd achter de woorden op de woordmuur. Waardeer een goede samenwerking met punten.**
3. **Modeling.** Als meerdere leerlingen deze vraag niet kunnen beantwoorden, doe het dan nog even kort voor.
4. **Woordenlijst/bonnen.** "Samen met je team overleg je welk woord van vandaag het woord is dat jullie gaan gebruiken voor een teambon. Stop deze hierna in de schatkist."

SAMENVATTEN: VERHAALKAART

Doel: De leerlingen kunnen een deel van de tekst samenvatten door de belangrijkste sleutelwoorden/zinnen uit het verhaal benoemen.

DDU

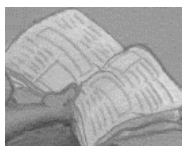
1. **Uitleg.** "Vandaag gaan we net als in de vorige les een stuk tekst samenvatten. We gaan weer op zoek naar de belangrijkste woorden en zinnen uit de tekst. Een verhaalkaart is een goed hulpmiddel bij het samenvatten van een verhalende tekst." **Laat de verhaalkaart van E4/M5 zien op het digibord (website Success for All/algemene materialen/verhaalkaart-met wat).** "Op de verhaalkaart komen allemaal aanwijzingen die belangrijk zijn voor het verhaal. Ieder team krijgt weer een ander onderdeel van de verhaalkaart om te beantwoorden. Je gaat nu eerst zelf op zoek naar de aanwijzingen voor de nieuwe verhaalkaart door tijdens het lezen memo's te plakken. Hierna bespreek je de memo's met je maatje en samen met je team bedenk je een compleet antwoord bij het onderdeel van de verhaalkaart. Schrijf het antwoord ook op de verhaalkaart." **Verdeel de onderdelen van de verhaalkaart.**

NB	<i>Het kan voorkomen dat de tekst op sommige onderdelen geen antwoord biedt. Geef aan - nadat de kinderen tot deze conclusie zijn gekomen- dat ze zelf een passend antwoord mogen verzinnen.</i>
tijd	2. Zelfstandig lezen en memo's plakken: 'In het dorp...' t/m '...een feloranje draad.'
klaar	<u>10 minuten</u> klaaropdracht les 3
tijd	3. Maatjeswerk: memo's vergelijken en bespreken.
klaar	<u>10 minuten</u> duolezen: 'In het dorp...' t/m '...een feloranje draad.'
GH	4. Opdracht. Laat de leerlingen met elkaar overleggen en komen tot een teamantwoord.
///	5. Uitwisselen met de groep. Kies een nummer voor de beurt. Laat degene kort het teamantwoord weergeven. Stimuleer het geven van een compleet antwoord.
tip	6. Samenvatten team/groep. Schrijf de antwoorden mee op het digibord. Als ieder team een antwoord heeft gegeven, vat dan de hele tekst kort samen. <i>Zie handleiding: 'Antwoorden bij de verhaalkaart'. Als de leerlingen nog veel moeite hebben met het vinden van de juiste aanwijzingen, model het dan nogmaals.</i>

AFRONDING

Doel: De leerlingen kennen de betekenis van de woorden van de week en kunnen deze verduidelijken a.d.h.v. woordwebben.

tip	1. Woorden van de week. "Nu gaan we met alle woorden nog even oefenen, zodat we de woorden en hun betekenis goed kunnen onthouden. Dit keer doen we dat met woordwebben." Geef tijd voor het maken van het werkblad. <i>Zie handleiding: 'Antwoorden bij de kopieerbladen'</i>
facultatief	"Vergelijk nu met je maatje of jullie dezelfde antwoorden hebben." Geef de tijd voor overleg, laat de maatjes overleggen welk woord het best past bij het woordweb.
///	Laat de leerlingen per web steeds hardop het antwoord geven. Ga naar het volgende woord als iedereen hetzelfde antwoord geeft. Als de leerlingen verschillende antwoorden geven, model de denkstappen die de leerlingen moeten maken om tot het goede antwoord te komen. Geef punten.
facultatief	Bespreek de teamwoordbonnen en bepaal de punten (of bij afronding les 5).
terugblik	- woorden van de week - lezen en samenvatten - punten en feedback (vier goede resultaten met een yell)
voorblik	- toets - voorbereiding schrijfofdracht
facultatief	- boekenclub: "Wie gaat er lezen?" - logboekje: "De volgende les meenemen naar school!" - woordrijtjes



Les 4

Lesdoel: - De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

Materialen: - 'Mortina', blz. 'Schilderij dat opa...' t/m '...akeligste kwaliteit toont.'
- weektoets les 4
- ABCD blad met wasknijper per leerling
- per team 2 dobbelstenen

Facultatief:
- Tips en Tops
- werkschrift les 4
- kopieerblad 'vloeiend lezen'
- Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - woorden van de week (kopieerblad 'woordwebben')
- lezen en samenvatten

vooruitblik - toets
- voorbereiding schrijfp opdracht
- boekenclub & logboekje (facultatief)
- woordrijtjes (facultatief)

WOORDEN VAN DE WEEK

1. Oefenen voor de toets. De leerlingen kunnen zich voorbereiden op de toets door de betekenis van de woorden nog even door te nemen. Dit kan via de eigen woordenlijst of de woordmuur.

tijd 5 minuten

TOETS

Doel: De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

1. Zet de leerlingen in toetsopstelling.

2. Uitleg. "Vandaag gaan we een toets maken. Pak je toetsboekje en neem weektoets les 4 voor je. Ik ga de vragen voorlezen, zodat jullie weten welke vragen er zijn." **Lees de vragen voor en leg indien nodig een vraag uit.** "Bij elke vraag moet je eerst alle antwoorden lezen en dan het goede antwoord kiezen. Om die letter zet je een rondje. Om de vragen goed te beantwoorden moet je de bladzijdes 'Schilderij dat opa...' t/m '...akeligste kwaliteit toont.' lezen."

3. Zelfstandig lezen. "Nu gaan jullie eerst de bladzijdes 'Schilderij dat opa...' t/m '...akeligste kwaliteit toont.' lezen en daarna maak je de vragen in je toetsboekje."

tijd 30 minuten

klaar woordrijtjes oefenen, klaaropdrachten afmaken, stillezen

4. Bespreken van de vragen. "Je krijgt van mij een blad met daarop de letters ABCD. We gaan de vragen bespreken en elke keer als ik de vraag opgelezen heb, kijk je of je gekozen had voor antwoord A, B, C of D. Heb je voor B gekozen dan zet je de wasknijper op B. Koos je voor C dan doe je de wasknijper op die letter. Daarna doen we op mijn teken het bordje omhoog." **Lees de eerste vraag voor en vraag aan de leerlingen om de wasknijper op de letter van hun antwoord te zetten. Kijk of de (bijna alle) leerlingen het goede antwoord hebben en ga dan door. Als er veel verschillende antwoorden gegeven zijn, model dan de stappen die de leerlingen hadden moeten maken om tot het juiste antwoord te komen.**

tijd 10 minuten

tip Haal de toetsen op en zet de resultaten in de scorelijst weektoetsen.

FACULTATIEF: LEESPLEZIER → LOGBOEKJE EN BOEKENCLUB
Doel: De leerlingen lezen zonder fouten en haperingen, met expressie en gebruikmakend van leestekens.

- 1. Logboekje.** “Vandaag ga je samen met je maatje/team de opdracht bespreken die je thuis hebt gemaakt. Je vertelt om de beurt wat je deze week hebt gelezen en welke opdracht je hebt gemaakt.”
- tijd** 10 minuten
- tip** *Observeer of de maatjes goed overleggen en of iedereen een opdracht gemaakt heeft.*
- ///** **Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten**
- tip** **2. Boekenclub.** *Als een leerling geen boek van thuis mee heeft, kan hij of zij ook een stukje lezen uit het stilleesboek van school.*
- 3. Uitleg.** “De vorige keer hebben we op het bord geschreven wie van jullie vandaag uit zijn thuisleesboek gaat voorlezen. We hebben ook af gesproken dat je voor het lezen aan je teamleden gaat vertellen waar je boek over gaat. Dan begrijpen zij beter waar het verhaal over gaat. Tijdens het lezen luisteren je teammaatjes goed naar jou.”
- tijd** 10 minuten
- 4. Tips & Tops.** **De teamleden vullen het lijstje met Tips en Tops in.** “Vertel nu aan elkaar waarom je een Tip of een Top gegeven hebt en leg goed uit waarom.”
- tijd** 10 minuten
- ///** **Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten**
- 5. Delen met de groep.** **Wie dat wil mag voorlezen aan de groep. De groep kan dan Tops geven.**
- tip** *De leerlingen die voorgelezen hebben kunnen de Tips & Tops van hun teammaatjes krijgen. Dit kunnen ze thuis laten zien en/of als herinnering gebruiken bij vloeiend lezen.*

FACULTATIEF: WOORDCATEGORIE → LEENWOORDEN
Doel: De leerlingen kunnen leenwoorden correct en vloeiend lezen.

- 1. Uitleg.** “We lezen woordrijtjes om te oefenen met het lezen van woorden. Vandaag oefenen we met ‘leenwoorden’. Bijvoorbeeld de woorden die in het boek voorkomen zoals ‘make-up’ en ‘detail’. Deze woorden komen uit het Engels en uit het Frans. We ‘lenen’ deze woorden als het ware van andere landen. Deze woorden zijn voor ons zo gewoon geworden dat we de woorden als Nederlands zien. Dat noemen we ‘vernederlandsen’. Uit welk land komt het woord ‘chique’ denk je?” **DDU.** “Voor al deze leenwoorden is geen vaste regel. Je moet ze gewoon oefenen. In het eerste rijtje in je werkschrift van les 4 staan de leenwoorden. In het tweede rijtje staan de lastige woorden van de hoofdstukken die we de afgelopen lessen gelezen hebben.”
- DDU**
- 2. Lees de woorden van les 4 in het werkschrift hardop voor. Lees ze daarna in koor.**
- 3. Maatje 1 leest hardop de rijtjes, maatje 2 houdt de tijd bij en controleert of de woorden goed gelezen worden. Na een minuut wisselen van beurt.**
- tip** *Geef een leerling de beurt om een minuut lang de woordjes te lezen. Laat de groep Tips en Tops geven.*
- **Noteer welke leerlingen de rijtjes vloeiend en correct kunnen lezen (vloeiend lezen).**

VOORBEREIDING OP DE SCHRIJF-/TEKENOPDRACHT
Doel: De leerlingen kunnen een griezelverhaal schrijven en door middel van een dobbelspel de verhaalonderdelen bepalen.

- 1. Uitleg.** “In de volgende les gaan jullie weer werken aan een schrijfopdracht en ik ga vandaag alvast de uitleg hierover geven. Deze week hebben we het grappige griezelverhaal over Mortina gelezen. In de volgende les lezen we het boek uit. Wat is tot nu toe het griezeligste dat je gelezen of gezien hebt in dit boek?” **DDU.** **Geef de leerlingen de tijd om na te denken en uit te wisselen. Geef eventueel aan wanneer het tijd is om de beurt te wisselen.**
- DDU**
- 2. Opdracht.** “Tijdens de volgende les ga je samen met je maatje een griezelverhaal schrijven. Jullie mogen zelf bepalen of het een grappig of griezelig verhaal wordt. Vandaag

beginnen we met een dobbelspel. Door het spelen van het dobbelspel bepaal je waar jullie griezelverhaal over gaat. In je werkschrift staat bij les 5 het werkblad 'Dobbel een verhaal'. Pak het dobbelspel er maar bij. In de bovenste rij zie je de volgende woorden staan: karakter, plaats, emotie, voorwerp en gebeurtenis. Al deze onderdelen moeten in jullie verhaal voorkomen. Door het dobbelspel te spelen weet je straks waar jullie griezelverhaal over moet gaan.

tip

Laat het werkblad 'Dobbel een verhaal' zien op het digibord.

3. Modeling. "Ik doe het even voor. Ik pak een dobbelsteen en gooi voor de eerste keer. Op mijn dobbelsteen zie ik drie stippen staan. Kijk bovenaan naar het hokje waar '1^e keer dobbelen' staat. Bij de eerste keer gooien bepaal je welk karakter of persoon er in het verhaal moet voorkomen. Ik kijk van boven naar beneden tot ik het hokje met drie stippen tegenkom. Ik zie dat er bij de drie stippen in de eerste rij het woord 'Monster' staat. Dit vakje kleur ik met een kleurpotlood in. Een monster wordt de hoofdpersoon in mijn griezelverhaal. Nu ga ik voor de tweede keer dobbelen. Ik gooi zes stippen met mijn dobbelsteen. Ik kijk naar het tweede vakje bovenaan waar '2^e keer dobbelen' staat. Nu weet ik de plaats waar het verhaal zich moet afspelen. In de tweede rij bij de zes stippen staat het woord 'Boomhut'. Dit vakje kleur ik weer in. Ik weet nu dat het verhaal moet gaan over een monster in een boomhut. Hierna ga ik verder met dobbelen tot ik alle onderdelen voor het verhaal heb gevonden."

4. Maatjeswerk: het dobbelspel spelen.

tijd

5 minuten

AFRONDING

facultatief

1. Woorden van de week. Bespreek de teamwoordbonnen en bepaal de punten (of bij afronding les 5).

terugblik

- toets
- voorbereiding schrijfpodracht
- punten en feedback (vier goede resultaten met een yell)

→

facultatief

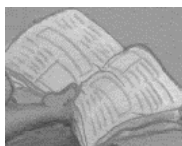
- uitleg boekenclub: "Wie leest volgende week?" **Zet de namen op het bord.**
- deel de logboekjes uit: "Deze nemen jullie mee naar huis."
- woordrijtjes

vooruitblik

- schrijfpodracht
- team van de week

tip

Speel een Brain Game naar keuze



Les 5

Lesdoel: - De leerlingen kunnen een griezelverhaal schrijven en door middel van een dobbelspel de verhaalonderdelen bepalen.

Materialen: - 'Mortina', blz. 'Als een echte...' t/m 'Mondje dicht, alsjeblieft.'
- werkschrift les 5
- Per team twee dobbelstenen
- Per team 2x kopieerblad netversie

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - toets
- voorbereiding schrijfpodracht
- logboekje & boekenclub (facultatief)
- woordrijtjes (facultatief)

vooruitblik - woorden van de week (facultatief)
- schrijfpodracht
- team van de week

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kennen de betekenissen van de woorden van de week.

facultatief *Indien u merkt dat de woorden van de week nog niet bij de leerlingen beklijven, herhaal dan de woorden van de week zoals hieronder beschreven.*

1. Laat de leerlingen de woorden zachtjes in hun hoofd lezen en herwaarderen.
2. Bespreek de woorden. Geef elk team een woord van de week en laat hen overleggen hoe ze de betekenis van dat woord gaan uitleggen aan de groep.

tijd 5 minuten

GH 3. Noem een nummer en dat teamlid geeft het teamantwoord. Als het teamlid een goed antwoord geeft, dan mag het de teamyell laten horen.

/// Waardeer een goede samenwerking met punten.

SCHRIJF-/TEKENOPDRACHT: GRIEZELVERHAAL

Doel: De leerlingen kunnen een griezelverhaal schrijven en door middel van een dobbelspel de verhaalonderdelen bepalen.

1. Zelfstandig lezen/voorlezen: 'Als een echte...' t/m 'Mondje dicht, alsjeblieft.'

2. **Terugblik.** "In de vorige les hebben jullie met je maatje het dobbelspel gespeeld en de onderdelen voor het griezelverhaal bepaald. Vandaag gaan jullie het griezelverhaal schrijven."

3. **Opdracht.** "Straks ga je het griezelverhaal schrijven. Bepaal alvast of het verhaal grappig of griezelig wordt. Alle onderdelen die je op het werkblad 'Dobbel je verhaal' ingekleurd hebt moeten voorkomen in het verhaal. Jullie mogen natuurlijk meer personen, plaatsen of gebeurtenissen bedenken om het verhaal nog grappiger of griezeliger te maken. Op de afvinklijst bij les 5 in je werkschrift zie je weer aan welke punten je moet denken."

4. **Maatjeswerk.** "Bedenk en schrijf het verhaal en maak eerst de kladversie in je werkschrift."

tijd 15 minuten

5. **Teamwerk.** "Als de kladversie klaar is laat je de andere maatjes van je team het verhaal lezen. Zij geven tips en tops die je kunt gebruiken voor de netversie van het verhaal."

tijd 10 minuten

6. **Netversie.** "Als jullie tevreden zijn over de kladversie schrijf je de netversie op het kopieerblad. Als de netversie klaar is maak je een tekening bij het verhaal."

tijd	<u>20 minuten</u> 6. Presentatie van het verhaal. “Een aantal van jullie gaan het verhaal presenteren aan de groep. Bedenk hoe je dat gaat doen en zorg ervoor dat je antwoord kan geven op vragen van de groep.”
tijd	<u>5 minuten</u> 7. Laat een aantal leerlingen het verhaal presenteren aan de groep, geef mogelijkheden voor het stellen van vragen en laat de groep Tops geven.
tijd	<u>15 minuten</u> 8. Bespreken. Besteed aandacht aan de opdracht en bespreek met elkaar de moeilijkheden en een mogelijke aanpak (“Wat ga je volgende week anders/hetzelfde doen?”) voor de volgende week.
tijd /// →	<u>5 minuten</u> Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten. <i>Noteer in welke mate het de leerling gelukt is om aan de eisen van de stelopdracht te voldoen.</i>

AFRONDING

Doel: De leerlingen kennen de betekenis van de woorden van de week en kunnen deze verduidelijken a.d.h.v. betekenisvolle zinnen op de woordbonnen.

///	<p>1. Schatkist. “In onze schatkist zitten de woordbonnen met zinnen die we als team gemaakt hebben. Op jullie teamlijst heb je geschreven welke woorden je gebruikt hebt voor het maken van een mooie zin. We maken onze schatkist leeg om ruimte te maken voor de woordbonnen van de volgende week. Ik heb de woordbonnen allemaal bekeken en ik wil jullie een paar mooie zinnen laten horen.”</p> <p>Lees een paar mooie zinnen voor of laat de leerlingen dat doen. Overleg of de zin op de ingeleverde woordbon een goede betekenis heeft. Een team kan punten verdienen als de betekenis van het woord goed op de woordbon is ingevuld.</p>
tip	<p>2. Woorden van de week. “Vandaag levert iedereen de woordenlijst in. Deze wordt nagekeken en bij de volgende les besproken.”</p> <p><i>Bij het nakijken van de woordenlijsten is het van belang om te letten of ieder teamlid de juiste bladzijden (deel van de eerste zin) genoteerd heeft en de betekenis van elk woord in een goede zin heeft opgeschreven. Gebruik deze informatie om volgende week de instructie toe te spitsen op dat waar de meeste leerlingen moeite mee hebben.</i></p> <p>3. Vieren van het resultaat. Bedenk met elkaar wat het team met de meeste punten mag doen als ‘team van de week’.</p> <p>“Tel het aantal punten dat je vandaag hebt verdiend en overleg met elkaar waarom ik jullie die punten heb gegeven. Tel vervolgens het totaal aantal punten bij elkaar op. Wie is het team van de week?”</p>
terugblik	<ul style="list-style-type: none"> - woorden van de week - samenwerkingvaardigheid - schrijfopdracht - team van de week
voorblik	<ul style="list-style-type: none"> - nieuw boek



Antwoorden bij de verhaalkaart

Les 1

Antwoorden bij de samenvatting	
Verhaalkaart	Mortina is geen.... t/mdat de villa verlaten is.
Titel	<i>Er staan geen titels in het boek. De kinderen mogen zelf een gepaste titel verzinnen. Bijvoorbeeld: Mortina het zombiemeisje.</i>
Begin	Het gaat over dat Mortina geen gewoon meisje is, maar een zombiemeisje.
Wie	Mortina (het zombiemeisje), tante Ter Ziele, Rouw (de albinowindhond), de kinderen van het dorp.
Wat	Mortina kijkt stiekem naar de kinderen van het dorp. De kinderen van het dorp gluren soms door het hek van de villa, maar ze durven niet binnen te komen.
Waar	De Vervallen Villa met een grote tuin en een bos, de velden naast de Vervallen Villa, het hek van de villa.
Probleem	Mortina wil met de kinderen van het dorp spelen en vrienden maken.
Oplossing	<i>De oplossing wordt (nog) niet gegeven. Dit onderdeel blijft eerst leeg. Tijdens les 2 wordt de oplossing gelezen en ingevuld.*</i>
Afloop	Van Tante Ter Ziele mag Mortina zich aan niemand laten zien.

Les 2

Antwoorden bij de samenvatting	
Verhaalkaart	Op een zomerochtend.... t/m Klaarmaken en wegwezen.
Titel	<i>Er staan geen titels in het boek. De kinderen mogen zelf een gepaste titel verzinnen. Bijvoorbeeld: Een briljant idee.</i>
Begin	(*=Oplossing les 1) Mortina wil zich opmaken en verkleden als een levend meisje zodat ze naar buiten kan om met de andere kinderen te spelen.
Wie	Mortina, tante Ter Ziele, de andere kinderen.
Wat	Tante Ter Ziele wordt boos en valt flauw als Mortina zich als levend meisje verkleed heeft. Ze verbiedt Mortina om naar buiten te gaan.
Waar	De stoffige kamer van tante Ter Ziele, beneden in de villa, achter een oud muurtje van de villa.
Probleem	Mortina wil met de andere kinderen meedoen aan het Halloween feest.
Oplossing	Mortina krijgt een briljant idee: ze wil zich verkleden alsof ze meedoet aan Halloween, zo kan ze wel meedoen aan het feest.
Afloop	Mortina maakt een plan voor haar briljante idee.

Les 3

Antwoorden bij de samenvatting	
Verhaalkaart	In het dorp.... t/mverder met een feloranje draad.
Titel	<i>Er staan geen titels in het boek. De kinderen mogen zelf een gepaste titel verzinnen.</i> Bijvoorbeeld: Een mandje voor Halloween.
Begin	In het dorp zijn de voorbereidingen voor het Halloween feest al een paar dagen bezig.
Wie	Mortina, de kinderen van het dorp en hun mama's, Rouw, het hoofd van Oudoom Funest, Schaduw (de kat)
Wat	Mortina is erg opgewonden dat het bijna Halloween is en praat er de hele dag over tegen Rouw. Op de dag van Halloween moet Rouw Mortina helpen met de voorbereidingen voor Halloween.
Waar	Het dorp, de Vervallen Villa.
Probleem	Mortina heeft een mandje voor het Halloween feest nodig, maar ze heeft er thuis geen.
Oplossing	Mortina wil het hoofd van Oudoom Funest gebruiken als mandje voor Halloween. Maar Oudoom Funest wil dat niet en hij moppert. Wanneer Mortina hem belooft om hem een jaar lang af te stoffen en hem vette rupsen te brengen, vindt hij het goed.
Afloop	Als Mortina klaar is voor het Halloween feest loopt ze de trap af op zoek naar haar tante.



Antwoorden kopieerbladen

Antwoorden bij de kopieerbladen	
Les 3	Welk woord van de week past het best in de wolk?
Antwoord	<ol style="list-style-type: none"> 1. dommelen 2. de zweem 3. klassiek 4. het detail 5. voortschrijden 6. de zombie 7. briljant 8. de albino 9. de laatste hand aan iets leggen 10. bewonderen 11. een kreet slaken 12. zich ontfermen over



Antwoorden toets

ANTWOORDEN TOETS LES 4

'Mortina' - Barbara Cantini

	Vraag	Punten per vraag	Totaal
Begrijpend lezen	1, 2, 3 4	20 40	100
Woordenschat	5, 6, 7, 8, 9	20	100
Totaal			200



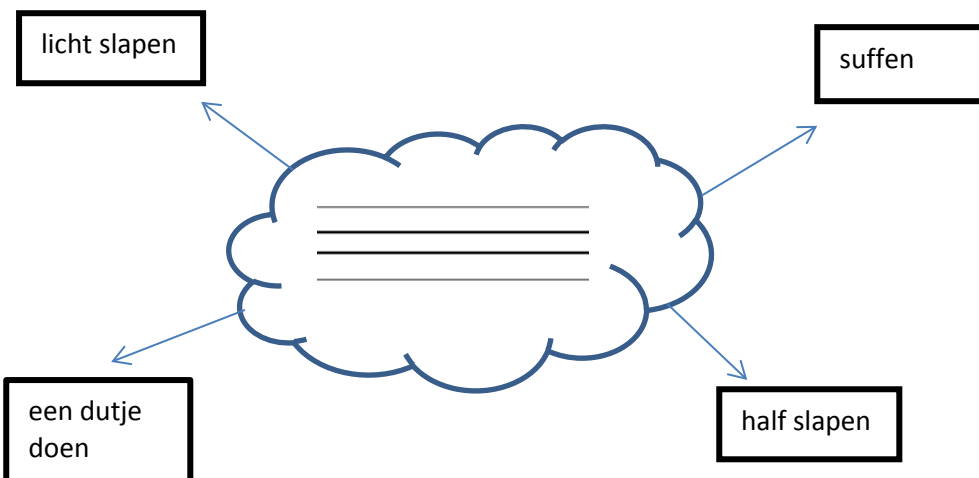
BL	1	C
	2	B
	3	C
	4	De kinderen die zich verkleed hebben heten Michiel, Theresa en Thomas.
WS	5	A
	6	C
	7	D
	8	B
	9	(Ter beoordeling van de leerkracht) Een zweem is een klein beetje van iets.



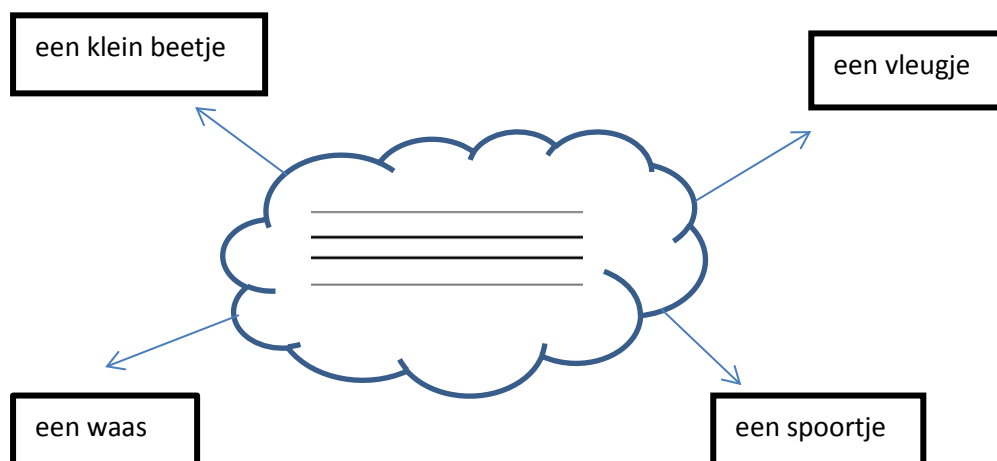
Kopieerbladen



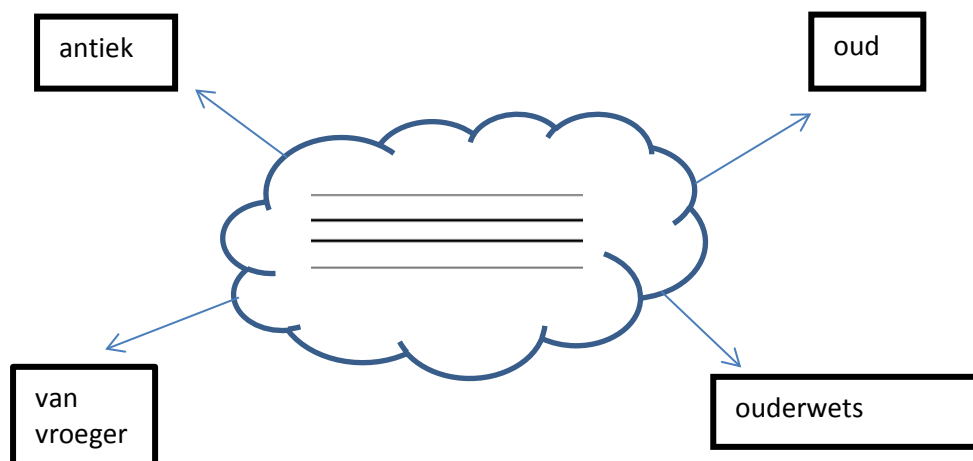
1. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?



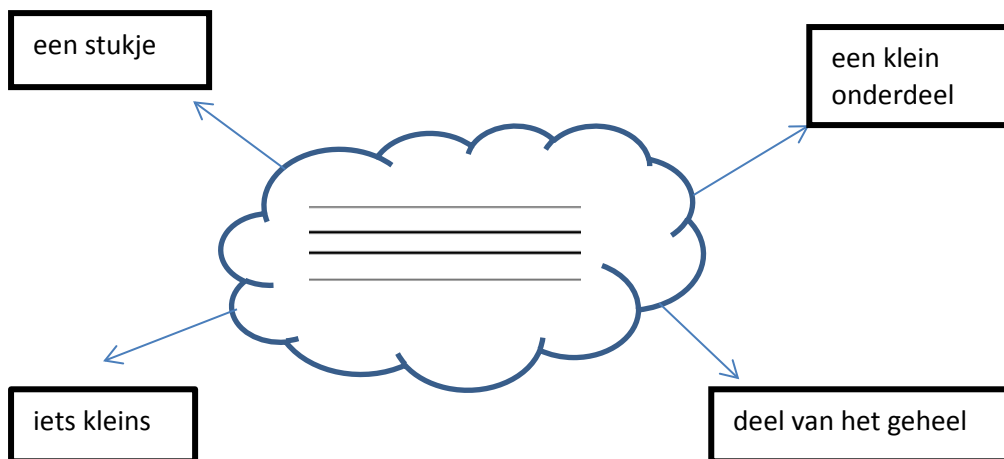
2. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?



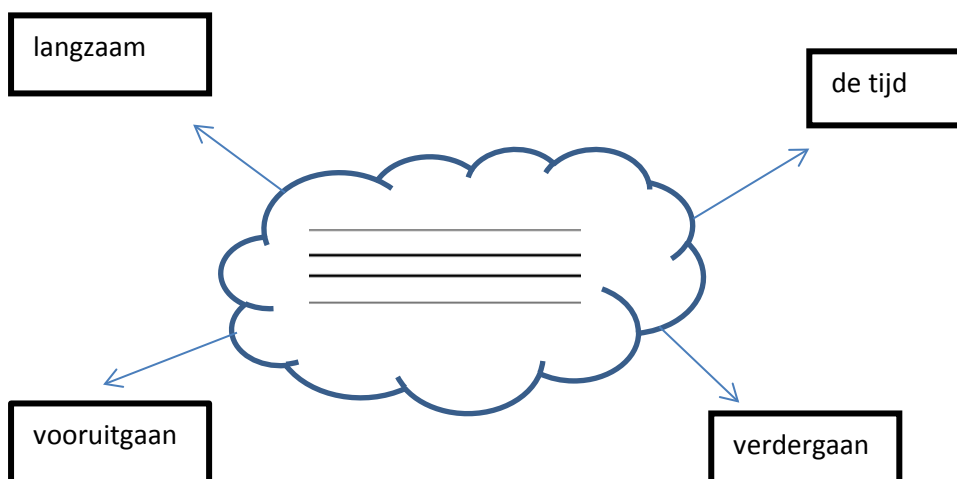
3. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?



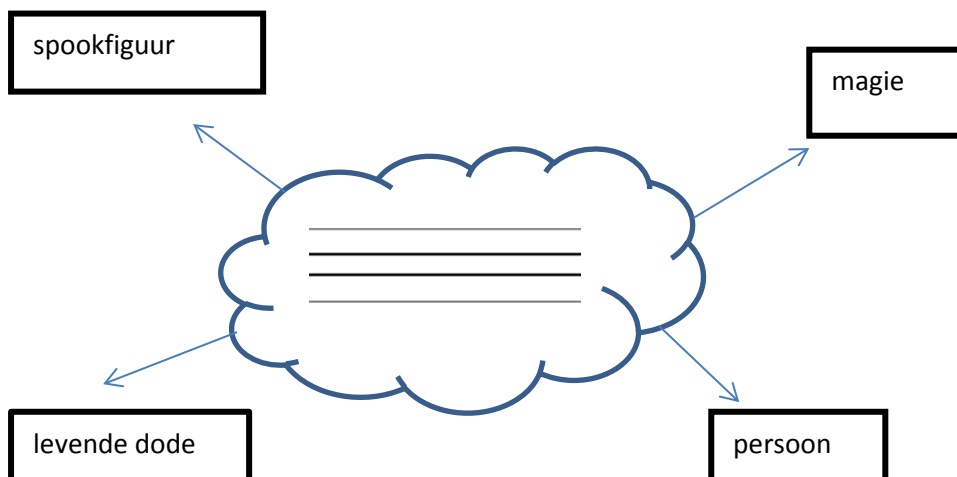
4. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?



5. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?



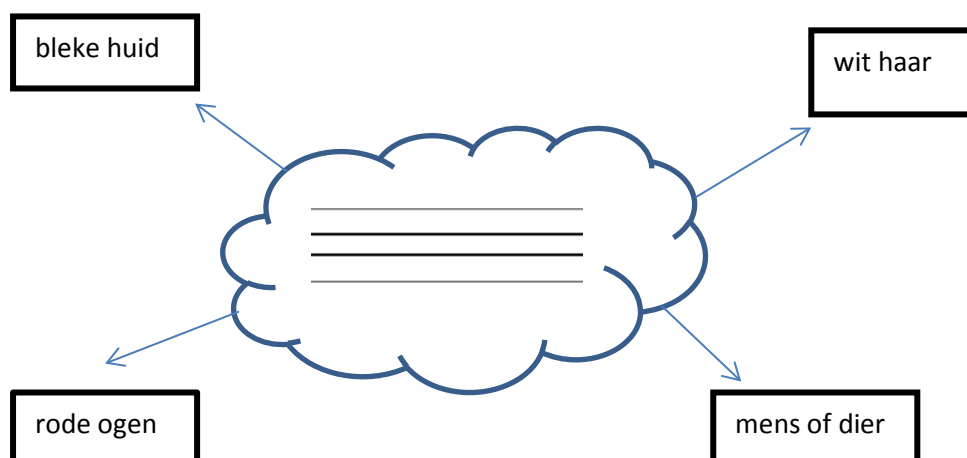
6. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?



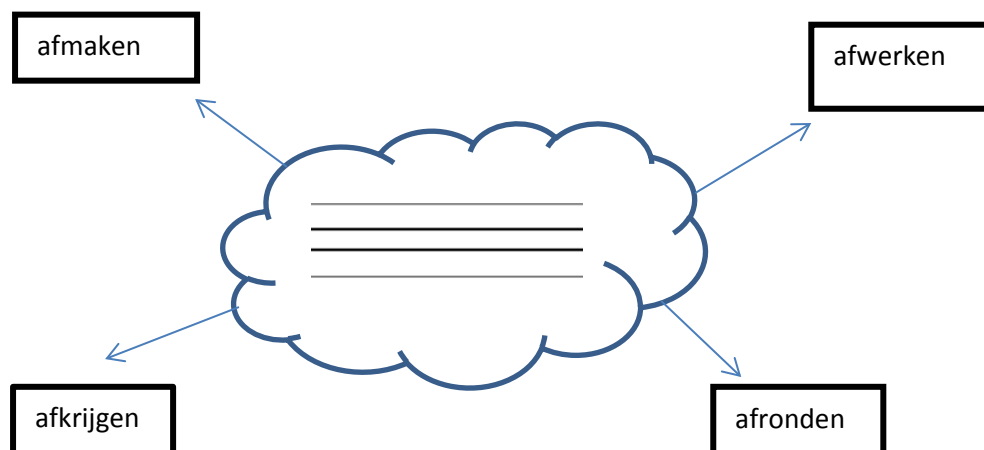
7. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?



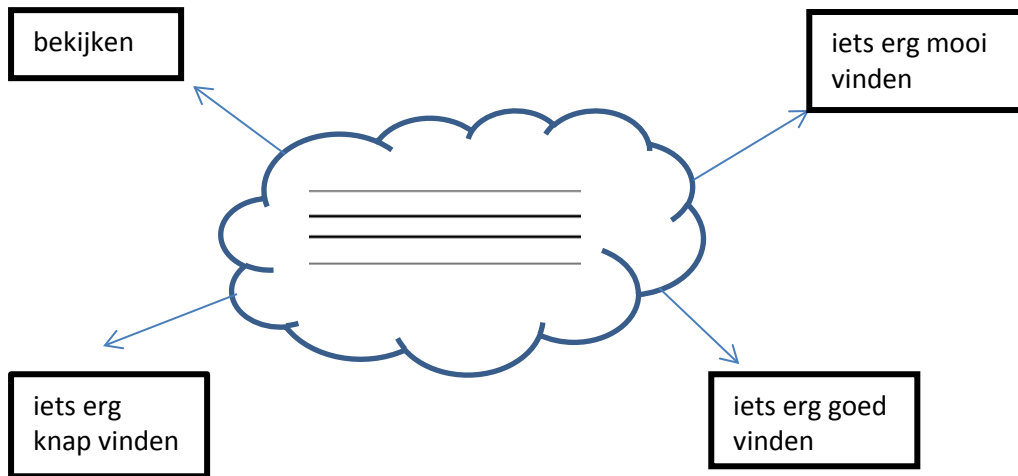
8. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?



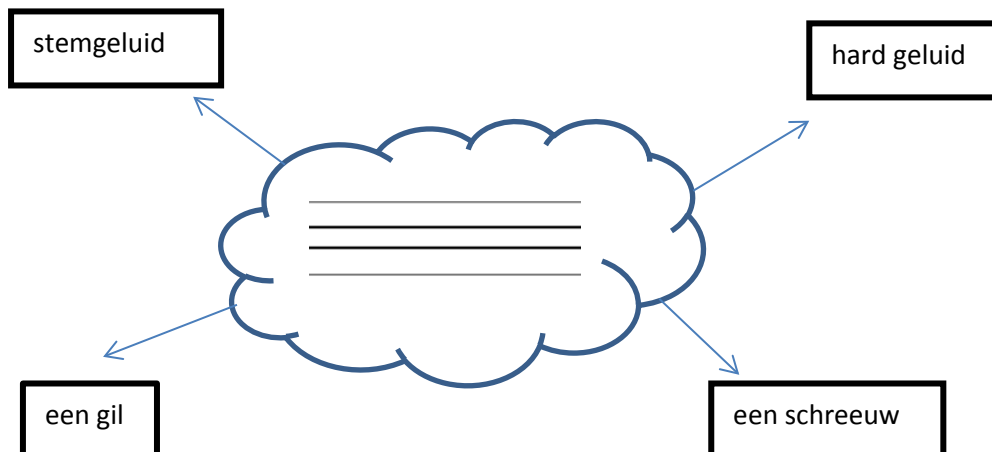
9. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?



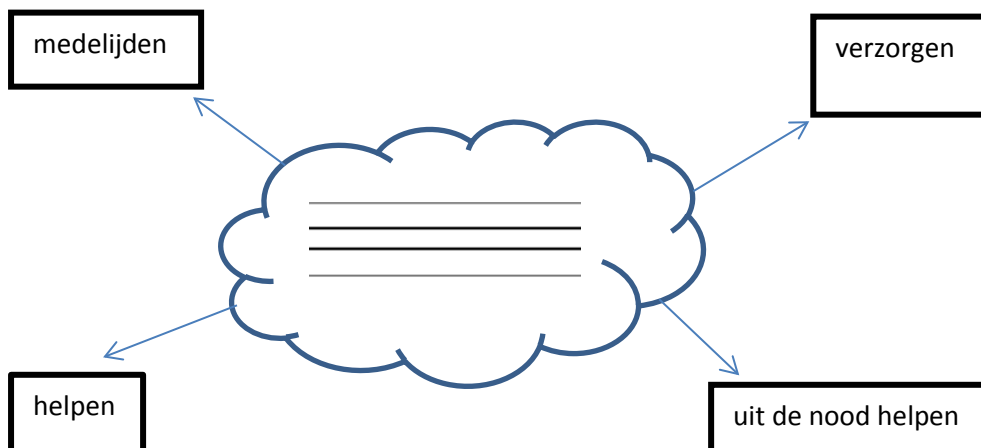
10. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?



11. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?



12. Welk woord van de week past **het best** in de wolk?



This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins or other markings on the paper.

Disclaimer

De inhoud van deze leerkrachthandleiding is het werk van Success for All - Nederland medewerkers van het GION, Rijksuniversiteit Groningen. De inhoud hiervan is vertrouwelijk en mag alleen gebruikt worden door scholen die toestemming hebben vanuit Success for All - Nederland om met het programma te werken.
